

Školní rok 2007-2008 /

PROJEKT EVVO

AKTIVITY V RÁMCI PROJEKTU EVVO:

I. ETAPA

Pohádka „JEŽEK A JABLOŇ“

4.10. paní učitelky zahrály pro děti ze III. bloku divadélko „JEŽEK A JABLOŇ“. Děti pomáhaly ježkovi vyřešit problém, jak získat žlutou a voňavou hrušku, s myškou z pohádky si zatančily „myší taneček“, s ježkem se protáhly, zazpívaly a zarecitovaly říkanku o ježkovi. Děti si pohádku nakreslily i zahrály. S dětmi jsme si povídali, jak je to s ježčí stravou ve skutečnosti – v přírodě, jak vypadá, jak a kde žije.

Podzim v přírodě

10.10. třídy předškoláků (žabky, rybky a motýlci) vyrazily na naučnou stezku. Děti poznávaly v různých přírodních lokalitách rostliny, keře, stromy, pozorovali jsme podzimní proměny přírody, její barvy, natrhali jsme si šípky na korále a na čaj, ochutnali trnky, v lese jsme si ukazovali houby, šišky, krmelce pro zvěř, poslouchali zpěv ptáků (kluci dokonce objevili starou jámu na mamuty), na louce jsme sledovali velikánskou kobylku, která se usadila Martinovi na bundě, na cestě jsme pozorovali černou housenku, pod trnkovými keři děti objevily soustu šnečích ulit.

Ještě než napadl první sníh

MŠ ve Slavonicích navštívil pan Bc. Jiří Machart z DDM v Prachaticích – dlouholetý pracovník v oblasti ekologické výchovy a vzdělávání. Připravil si pro děti a pedagogické pracovnice program zaměřený právě na poznávání a ochranu přírody. Stěžejní myšlenka programu: „Abychom mohli přírodu chránit, musíme ji dobře porozumět“.

Na školní zahradě na děti a jejich učitelky čekal skřítek **Podzimníček** oblečený do podzimního hávu. Ve chvíli, kdy Podzimníček mezi děti přišel, rozzářila se zvědavá očka všech našich překvapených dětí. Spolupráce se skřítkem působila velmi přirozeně a odhodlaně. Obě skupinky našich dětí splnily všechny úkoly, dozvěděly se také spoustu nových informací o podzimu a proměnách přírody. Podzimníček na závěr dětem vyprávěl, že se přišel rozloučit a poděkovat za vše, co pro své okolí děti se svými učitelkami dělají a že brzy nastoupí vládu skřítek Zimníček. Slova skřítky se brzy naplnila a po víkendu bylo vše pod sněhem. Zbylo jim splnit poslední úkol: nalézt Podzimníčkovy vousy a šálu, kterou si po svém odchodu odložil na školní zahradě někam, kde by nikdy tyto přírodniny nevyrostly. Děti je našly na zakrslé borovici a moc litovaly, že už musel opravdu odejít. Některé však napadlo, že nás třeba navštíví skřítek Zimníček.

Kouzlo přírody

Dne 18.10. se uskutečnilo odpolední setkání s rodiči dětí v MŠ. Schůzka se týkala přírody, jejích možností, proměn, významu pro člověka, a také projektu rozvoje environmentální výchovy v naší MŠ, se kterou jsme chtěli rodiče a veřejnost seznámit. Děti si se svými učitelkami připravily pro rodiče, prarodiče, sourozence a další hosty krátká vystoupení, která vycházela z daného tématu. Poté jsme přítomné seznámili s projektem, který byl schválen v rámci Rozvojového programu MŠMT – Podpora environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty (EVVO) ve školách v roce 2007, a kt. nám díky finanční podpoře pomůže rozvíjet u dětí schopnosti, znalosti a dovednosti z oblasti poznávání a ochrany přírody. Rodičům jsme se pokusili přiblížit také činnosti, kt. probíhají v rámci tohoto projektu ve třídách a při pobytech venku. Seznámili jsme je i s plánovanými aktivitami a vyzvali je, aby nám přispěli svými nápady. Rodiče měli dále možnost seznámit se s naším školním vzdělávacím programem a jeho přílohou „Malým ekologickým projektem“, prohlédnout si mapu a fotografie z „naših“ naučné stezky. Na schůzce měli rodiče možnost ochutnat některé druhy pomazánek i nápojů.

Středisko chaloupky

19.10. jsme se vypravili do Střediska pro vzdělávání a výchovu v přírodě CHALOUPKY v Kněžicích u Okříšek. Navštívili jsme farmu s domácími zvířaty, děti měly možnost zvířátka pozorovat, pohlídat si je, dozvěděly se o nich spoustu zajímavých informací. Podívali jsme se na ptačí krmítka a budky. K tomu si děti vyslechly příhodu o mlsném kocourovi, který měl zálsusk na ptačí mláďata v budkách, a jak dostal za vyučenou a od té doby je obchází v uctivé vzdálenosti. Další část programu – seznamování s ptáky a savci. Děti poznávaly ptáky na obrázcích, prohlédli si jejich stavbu těla a charakteristické rysy, dozvídali se o jejich způsobu života, čím se živí apod. Třetí část programu – zvířata, která mají srst. Poslechli jsme si pohádku o divokém prasátku Ferdovi – proč mají malá prasátka pruhy, poznávali jsme kožešiny některých zvířat zrakem i hmatem, čím je srst pro zvířata užitečná a naopak, čím může být osudná.

Pracovní schůzky s rodiči

V úterý 30.10. jsme se sešli v MŠ se skupinkou 7 maminek, které nám nabídly spolupráci a své schopnosti a dovednosti, které by nám mohly pomoci při realizaci třídních a školních aktivit. Na této schůzce jsme řešili převážně aktivity spojené s projektem environmentální výchovy. Začaly vznikat první společné plány. Na nástěnky pak mohli rodiče přepisovat další nápady a náměty.

Pohádka

31.10. jsme v sále kulturního domu ve Slavonicích shlédli veselou muzikálově zpracovanou pohádku „KDYŽ JDE KŮZLE OTEVŘÍT“. Divadelní inscenace vznikla na motivy známé pohádky o chytrých kůzlatech a vlkovi, kterému se nepodařilo přes veškerou snahu kůzlata přechytračit. Pohádku

zahráli herci z HRAVÉHO Divadla z Brna, autorem je Jan Vodňanský a Pavel Polák.

Výšlap na hájovnu

Dne 2.11. se vypravily děti z II. a III. bloku na hájovnu k manželům Pavlišovým. Děti si prohlédly zvířátka, která tam žijí, dozvěděli se, jak se jmenují, co potřebují, jak se o ně starají, čím se živí apod. Viděli jsme divoké kachny, králíky, krůty, slepice, kohouta. V oboře jsme sledovali daňky a daněly. Na zpáteční cestě jsme navštívili také hájovnu u Tůmů. Děti si prohlédly samorosty a v příjemném prostředí poslouchali vyprávění p. hajného. Cestou na hájovnu a zpět jsme si všímali podzimní přírody.

Na farmě

V pátek 2.11. 2007 navštívila třída „Kuřátek a Oveček“ ekologickou farmu v Mutišově. Paní Kryzanová nás na farmě přivítala se svým salašnickým psem BERNÝM. Byli jsme seznámeni s tím, co všechno uvidíme a uslyšíme, pak následovala návštěva: u prasátek, kraviček, telátek a býků. Dozvěděli jsme se čím se zvířátka živí, jak se krmí, sledovali jsme dojení mléka, úklid kravína. Nakonec jsme si pochutnávali na čerstvém mléku, kakau a pudinku. Kousek za vesnicí jsme v ohradě pozorovali koně. Prohlédli jsme si také zemědělské stroje. Počasí nám přálo, a tak jsme mohli obdivovat i krásu podzimní přírody.

Zimníček V MŠ

15.11. nás navštívil skřítek Zimníček. Pro děti měl připravené hry, otázky, povídky o zimní přírodě, úkoly. První se na setkání vypravily nejstarší děti ze III. bloku. Už od rána se domlouvaly, jak takový Zimníček asi vypadá a jak ho venku vypátrat. Hledali jsme podle stop a objevili ho v zarostlém koutě zahrady. Splnili jsme úkoly, které měl pro nás připravené, dozvěděli jsme se nové informace o sněhu a vločkách, o stromech, zvířatech v přírodě apod. Se skřítkem jsme si zahráli pohádkové hry „Na myšky“ a „Na myšky a káně“. Aby si i rodiče a p. učitelky přišli na své, připravil pro ně skřítek Zimníček – Bc Jiří Machart ukázkou přírodovědných her. A protože příroda je součástí našeho života a my jsme součástí přírody, je důležité, abychom v dětech pěstovali lásku a úctu k ní.

Zelené Slavonicko

16.11. byl poprvé představen projekt MŠ v sále městského muzea veřejnosti. Starší žáci ze ZŠ ve Slavonicích a členové Junáka zde prezentovali výsledky projektu „PO STOPÁCH ODPADU“ aneb „SMEŤÁKOVI TOULKY SLAVONICEMI“. Tento projekt realizují učitelé, vedoucí a děti ve spolupráci s občanským sdružením SLAVONICKÁ RENESANČNÍ SPOLEČNOST v rámci projektu „ZELENÉ SLAVONICKO“. MŠ přispěla na tuto akci ukázkou aktivit, které se týkají přírody, životního prostředí, využití odložených a nepotřebných věcí a materiálů.

Medování

20.11.2007 to v MŠ bzučelo jako v úle. Děti ze třídy Včelky a Motýlci měly besedu s dlouholetým včelařem p. J. Skořepou. Dozvěděly se mnoho nového o životě včel – jak vzniká med a kam ho včely v úle ukládají, o včelích tanečcích, o trubcích, co dělají včely v zimě. Děti si prohlédly rámečky na med, ochutnaly med přímo z rámečků. Děti na závěr besedy předaly manželům Skořepovým malý dárek – včelku vyrobenou z PET lahve. Na medování jsme 21.11. navázali schůzkou s p. Štrynkovou a p. Pavlů, které si pro děti připravily pečení a zdobení perníčků.

Terária a akvária

22.11. vyjely děti ze II. a III. bloku na výlet do J. Hradce. Děti si prohlédly terária při DDM a Zámecká akvária se sladkovodními rybami. V teráriích děti pozorovaly kajmana, leguána, nakrmily vodní želvy, sklípkana, suchozemskou želvu, různé druhy hadů, myší, křečků a ptáků. Děti si mohly nechat korálovou lézt kolem krku. Dozvěděli jsme se spoustu nových informací a na spoustu otázek nám ochotně odpovídali oba pánové. Na dvorku jsme mohli vidět zvláštní a nevšední druhy králíků, a terénní kozy. V akváriích děti poznávaly druhy sladkovodních ryb – sumce, štiky, kapry, jesetery, okouny, pstruhy aj. Viděli jsme ukázkou krmení ryb. Po prohlídce si děti mohly vybarvit polystyrénovou rybu, která zůstala součástí výstavy „NAMALUJ SI SVOU RYBU“.

Vůně bylinek

Zimní čas a s ním spojené sychravé počasí se přiblížil, a tak se nám občas nevyhne nějaká ta chřipka nebo angína. Rozhodli jsme se proto, že naše nejmenší děti seznámíme s nejnámějšími bylinkami, se kterými se můžou setkat i doma. Při akci nám pomohla p. Neradová, která využila svou známost s p. Štěrbovou – majitelkou obchodu se zdravou výživou v Dačicích, a tím poslala pro děti bylinkové čaje a pohanku. Dětem jsme připravili skvělou ochutnávku čajů, p. Čermáková přidala informace o využití bylinek v kosmetice. Děti si domů odnášely malý voňavý pytlíček.

Práce s ovčím rounem

28.11. proběhla v rámci projektu na podporu environmentální výchovy další akce, a to práce s ovčím rounem. Pozvání přijaly p. Hanušová z N. Bystřice, která sama chová lamy a černé ovce a jejich rouno zpracovává, a p. Karásková ze Slavětína, která na listovém stavu zpracovává jak vlnu, tak i recykluje již nepotřebné textilie nastříhané na proužky. Ve třídách vzniklo šest stanovišť. U prvního stanoviště děti shlédly film o chovu ovcí, získávání vlněné stříže, o její úpravě a zpracování.

U druhého stanoviště – ukázkou sprádání vlny na kolovratu. U třetího stanoviště – tkaní mašle na malém „stavečku“. Čtvrté stanoviště – technika PLSTĚNÍ za pomoci plstící jehly, děti si vlnu osahaly, pomačkaly a za pomoci maminek p. Štrynkové a p. Geislerové vyráběly anděly, čerty, panenky, sněhuláky. Páté stanoviště – ukázkou tkaní na tkalcovském stavu, popsání jednotlivých částí a jejich funkce. Odpoledne se v MŠ konala dílna pro rodiče a širokou veřejnost.

Ještě jedno medování

29.11. proběhlo ve III. bloku povídání o chovu včel a jejich produktech. Pan Pokorný vyprávěl dětem, proč se o někom říká, že je „pilný“ jako včelka, co dělají včely v zimě, jak se o ně včelař stará. Děti si mohly prohlédnout některé pomůcky včelaře, fotografie včelích rojů, obrázky v knížkách i v časopisech. Následovala ochutnávka medu. Pan Pokorný nám půjčil knížku „POHÁDKOVÉ VČELY“ od Jana Lebedy, kterou s dětmi čteme v době odpoledního odpočinku.

Morčata, želvy, a jiná zvířátka

V pátek 30.11. jsme měli možnost v naší MŠ vidět vodní želvu a morče. Přinesly nám je ochotně ukázat p. Marešová a p. Křížová. Dozvěděli jsme se o podmínkách života vodní želvy, čím se živí a co jim chutná nejvíc. Morčátko Pepa byl moc zvědavý, a tak jsme musely dávat pozor, aby nám neutekl. Opět jsme získali nové zajímavé informace o chovu morčat.

ZOO OHRADA v Hluboké nad Vltavou

V pondělí 3.12. vyjel autobus dětí do ZOO v Hluboké nad Vltavou. Přivítal nás p. RNDr. Roman Kossl a domluvil s námi průběh naší návštěvy v ZOO. Prošli jsme krátce kolem výběhů se zvířaty a voliér, kde jsme obdivovali opice, daňky, černé ovce, koně, orla, sovy, plameňáky.

SOVA HEDVIKA – vyprávění o životě sov, jejich vzhledu, schopnostech, způsobu lovu, hnízdění, porovnávání soviho a bažantího (vejce) peří.

SETKÁNÍ S HADY – nejznámější druhy užovek, zmije obecná, kde hadi žijí, čím se živí, jak je poznáváme, jak se chováme při setkání s hadem v přírodě, hadí vejce, hadí kůže, krajta.

LESNÍ POHÁDKA – písničkou do pohádky, děti zvířátka, pohádka o tom, jak zvířátka vyhnali z lesa tchoře, který nevábně zapáchal a lovil myši, postupně se z lesa ztratily rostliny, zvířata jen myši bylo všude dost, tak se do lesa vrátil tchoř, myši ubývalo, les ožíval a vrátila se zpátky i ostatní zvířátka.

- Dětem pohádka umožnila poznání, že každý tvor má v přírodě své důležité místo, i když se nám někdy na první pohled zdá, že všemu spíše jen škodí.
- Děti se naučily chápat důležitost rovnováhy zastoupení druhu zvířat v přírodě.
- Seznámily se s významem potravního řetězce v přírodě.
- V pohádce účinkovala i živá myška, fretka a liška.

Návštěva skautské klubovny ve Slavonicích

Ve dnech 3.-7.12. měla MŠ možnost prohlédnout si skautskou klubovnu ve Slavonicích. Měli jsme možnost prohlédnout si práce malých i velkých skautů – výrobky ze dřeva, keramiky, kostýmy, oddílové vlajky, fotografie z letních táborů. Poté jsme poznávali vycpaná zvířata a ptáky z našich lesů. Na děti čekal ještě další úkol, tentokrát z rostlinné říše – poznávali jsme rostliny v herbáři, určovaly názvy stromů podle jeho listů a plodů. Příjemné povídání při čaji ve skautské klubovně pro nás připravily p. Rehardtová a p. Zabloudilová.

V MŠ zavoněly Vánoce

6.12. si připravily tři šikovné maminky pro všechny děti z MŠ činnost neodmyslitelně spojenou s přípravami na vánoční svátky. Děti měly možnost upéct si perníčky, nazdobit je a vyrobit si slaměné ozdoby. Děti v průběhu dopoledne docházely do třídy Oveček, kde si za pomoci p. Štrýnkové těsto rozválely a dozvěděly se, jaké suroviny do těsta patří. Potom už jen vybíraly vykrajovátka, a tak vznikali kytičky, autíčka, mašinky, sluníčka aj.

S p. Dvořákovou si děti vyráběly slaměné řetězy a hvězdičky. Odpoledne přicházeli do školky rodiče, sourozenci i prarodiče dětí. Společně pak všichni zdobili perníčky za ochotné pomoci p. Pavlů a p. Štrýnkové, které si odnášeli domů. Děti si mohly i odpoledne vykrojit nebo vymodelovat z těsta další tvary, které si pak doma upekly. Odpoledne pokračovala výroba slaměných ozdob. Tato akce volně navázala na předchozí besedy se včelaři, kde se děti dozvěděly, jak můžeme využít produktů včel.

II. ETAPA

Radostnou zprávu v těchto dnech obdržela MŠ Slavonice z ministerstva školství. Škola se ucházela o získání grantu na druhou etapu svého běžícího projektu z programu rozvoje environmentálního vzdělávání a výchovy. Získání podpory však nebylo jednoduché, neboť bylo podáno na MŠMT 889 žádostí z celé republiky. Z celého Jihočeského kraje pak komise podpořila 15 nejlepších projektů většinou pro střední školy. Pro náš okres pak získaly doporučení 3 školy, z toho jedna mateřská, základní a jedna střední škola. Mateřská škola získala bodově jedno z nejvyšších ocenění a projekt byl ohodnocen jako desátý nejlépe zpracovaný i po stránce udržitelnosti a přínosu pro region. MŠ získala dotaci 94.000 Kč, z které se plánuje uskutečnit vyznačení jednotlivých zastavení na stezce. Dále bude vydán průvodce po naučné stezce a za podpory firem i environmentální kalendář. Finanční prostředky jsou určeny i pro zážitkové aktivity dětí, návštěva ZOO a dalších zajímavých míst. Zároveň budou mít děti možnost opět vyzkoušet si celou řadu zajímavých rukodělných aktivit. Počítá se i s besedami pro rodiny a veřejnost.

Bylinková zahrádka v MŠ

V rámci projektu pokračují drobné úpravy školní zahrádky. Součástí těchto úprav je i výstavba záhonů pro bylinky. Základ záhonu tvoří trémová sestava, která se prosype zeminou a osadí bylinkami. Bylinkový záhon pro nás vytvoří sdružení FLORIANUS z J. Hradce.

Sestava musí ještě projít dalšími úpravami, a tak konečná podoba záhonů vznikne až na jaře.

Planetárium v Českých Budějovicích

10.12. jsme vyrazili do planetária v Č. Budějovicích. Po úvodních krátkých pohádkách „O krtkovi a zelené hvězdě“ a „O Rákosníčkovi a Velkém voze“ pozorovaly děti „noční oblohu“. Seznámily se s několika pojmy – planeta, hvězda a souhvězdí, sluneční soustava. Na konci programu jsme všichni dokázali na noční obloze najít Mléčnou dráhu, souhvězdí Velký vůz, Orion,

Velkého psa, Kuřátka, planetu Mars a Saturn. Dozvěděli jsme se také, jak vypadá Slunce, a že je to vlastně hvězda, jak je to s jeho pohybem po obloze, proč jsou ostatní hvězdy tak malé a Slunce tak velké, proč Měsíc mění svůj tvar a jak je to se světlem, které vydává. Děti tato problematika zajímá, využíváme knihy a encyklopedie, které nám pomůžou zodpovědět na spoustu otázek, ale prohlédnout si vše v planetáriu, přenést se během chvílky pod noční oblohu, a za okamžik zažít svítání s východem Slunce, to nám žádná kniha neumožní.

NAVAZUJÍCÍ ČINNOST DĚTI V MŠ

- vyhledávali jsme obrázky a články o vesmíru v knihách a encyklopediích,
- informace a postřehy z návštěvy planetária, další z inf. z televize, od rodičů, starších sourozenců,
- hry na planety a jejich pohyb ve sluneční soustavě, závody raket,
- výtvarné a pracovní činnosti.

Máme rádi zvířátka

Ve středu 12.12. bylo ve III. bloku MŠ rušno. Třída Rybiček se proměnila na malou zoologickou zahradu. V naší mini ZOO jsme mohli pozorovat malou vodní želvu jménem „Ulice“, dvanáctiletou suchozemskou pouštní želvu „Otylku“, papouška korelu jménem „Korálek“, morče Zrzku, rybičky, králíka Numínka a dvě nádherné kočky – britskou černou, stříbřitou mramorovanou Nesie se zelenýma očima a britskou červenou „Sáru“. Děti, kterým zvířátka patří, vyprávěly společně se svými rodiči o svých zvířecích kamarádech: co mají rádi, čím je doma krmí, jak se o ně starají, kde zvířátka spí, co dovedou... Děti během celého dopoledne mohly zvířátka hladit, krmit, sledovat je, povídat si o nich. Získávaly tak o nich různé poznatky, které jistě budou trvalejšího charakteru, než jen námi předávané znalosti a obrázkové materiál. Zvířátka do MŠ přinesli: manželé Soukupovi, p. Bártů, Havlíková, Kaplanová, Součková, Matoušková.

Krmítka pro děti z MŠ

Na naší školní zahradě letos prozatím chybělo krmítko pro ptáčky, do kterého jsme s dětmi každou zimu dávali ptáčkům něco dobrého. Staré krmítko již bylo ve špatném stavu a museli jsme ho odstranit. Toho si povšimla maminka Adámka ze třídy Rybiček – p. Š. Bártů. Krmítko, které nám 10.12. společně s Adamem přinesla vyrobil jeho děda p. Bártů. Další krmítko MŠ věnoval pan Musel, vyrobil ho společně se synem Jeníkem.

18.12. přišli do třídy Včeliček manželé Rehardtovi, kt. společně s dětmi zhotovili z připraveného materiálu další krmítko pro školku. Předvedli také výrobu jednoduchého krmítka z „květináče“. Obě krmítka umístila p. učitelka s dětmi v zahradě MŠ. Děti průběžně přinášejí ptáčkům do krmítek semínka a různé vhodné směsi, protože všichni už víme, co se do krmítek dávat smí. Ptáčky jsme sledovali z oken MŠ.

Návštěva městské knihovny

18.12. všichni předškoláci opět zavítali do městské knihovny, kde na nás čekalo příjemné a milé vyprávění o knížkách s p. L. Lanczovou. Tentokrát to byly knížky o zvířatech, rostlinách, o přírodě. Prohlédli jsme si knížky, kde můžeme o přírodě získávat důležité a potřebné informace (atlasy, encyklopedie), poznávaly na obrázcích zvířata a stromy, poslechly si příběh o zajíci z knížky „Příběhy z hájovny“, povídaly si o knížkách, které čtou doma. Na závěr si děti mohly prohlédnout knížky, které je nejvíc zaujaly.

Kam s ním

19.12. jsme s dětmi zašli na „sběrný dvůr“, kde nám p. J. Bugnovský vysvětlil, jaký má význam třídění odpadu, jak jej máme třídít. Děti si prohlédly prostory, kde se třídí papír, sklo, kovy a plasty. Ve školce jsme vyhlásili sběr tříděného papíru, do kt. chceme zapojit i rodiny dětí.

Sběr tříděného papíru

V měsíci lednu děti se svými rodiči přinášeli tříděný papír, který jsme pak společně odnesli na sběrný dvůr. Děti si tak určitě lépe zapamatují, jak papírový odpad třídít. Cílem této akce také bylo vést děti k odpovědnějšímu chování v rámci tříděného odpadu a uvědomění si, kam odpad skutečně patří.

Výstava dětských prací a projektu

20.12.- 6.1. byla v Městském muzeu ve Slavonicích výstava dětských prací slavonických škol. Na této výstavě jsme měli možnost prezentovat kromě prací dětí z MŠ také náš „ekologický projekt“ – jeho náplň, cíle, aktivity školy.

Informační tabule a sloupy na naučné stezce

Jedním z cílů projektu bylo také vyznačení okruhů naší naučné stezky. K tomu slouží informační tabule umístěná na začátku stezky a další dílčí značky na trase jednotlivých okruhů, které mají upozorňovat na místní přírodní zajímavosti. Na tvorbě informační tabule spolupracovala MŠ s Ing. M. Součkem, sdružením Florianu, MěÚ Slavonice, p. Dvořákovou – autorkou info-tabulí kolem Hamerského potoka v J. Hradci. Informace na tabuli jsou zpracovány v českém a německém jazyce.

Uklidíme svět!

Clean Up the World – uklidíme svět! Je mezinárodní kampaň, do níž se zapojují skupiny dobrovolníků na celém světě. V ČR probíhá od roku 1993 a Český svaz ochránců přírody je jejím pravidelným koordinátorem. V rámci kampaně se u nás každoročně uklidí odpadky podél turistických cest a v okolí obcí. Jednou z hlavních myšlenek našeho ŠUP je vedení dětí k úctě k přírodě, k pochopení její hodnoty.

Proto jsme se také do této kampaně spolu s dětmi a jejich rodiči zapojili. Tato akce u nás proběhla 22. a 23. dubna. Naším cílem bylo „uklidit“ místa, kam s dětmi často chodíme za poznáváním přírody. První den se daly do úklidu učitelka a nejstarší děti ze III. bloku MŠ (Žabky a Rybky). Následující den pokračoval II. blok (Motýlci a Včelky). Podařilo se nám uklidit okolí

přístupových cest k naší naučné stezce a obě trasy. Naplnili jsme 5 pytlů různými odpady (asi 60 kg). Tato akce podpořila zájem dětí o ochranu nejbližšího okolí, napomohla utváření základů osobní zodpovědnosti za stav prostředí, ve kterém žijeme. Byla objevena „černá skládka“, kterou jsme za pomoci Podniku města Slavonice odstranili.

Otevření naučné stezky a konference

„Environmentální vzdělání, výchova a osvěta“ ve Slavonicích dne 25.4.2008.

Přírodní lokality, které se rozprostírají nedaleko za městem, už dlouhá léta využíváme ke vzdělávání a hrám dětí naší MŠ. V tomto školním roce jsme se začali zabývat myšlenkou, jak vyznačit místa na naučné stezce, aby sloužila ke vzdělávání a výchově dětí a mladých lidí se zájmem o přírodu a její ochranu. Ač je stezka určena zejména dětem, mnoho důležitých postřehů a ponaučení může přinést i dospělým návštěvníkům. Mimo jiné přináší také možnost odpočinku a radosti z pěkné vycházky. Naučná stezka nabízí vše, nenásilnou formou prostřednictvím prožitku, vlastní aktivity dětí, možnosti si všechno prohlédnout, osahat, vidět na vlastní oči.

Prvním krokem bylo důkladné zmapování této oblasti. Vyhledávali jsme a shromažďovali informace o zajímavostech, na které bychom chtěli upozornit. Tyto poznatky jsme dále konzultovali s odborníky. Druhým krokem bylo umístění výchozí informační a orientační tabule, která je v místě, kde se zbíhají dvě přístupové cesty od města. Pomáhá nám zorientovat se na naučné stezce. Formou piktogramů, které jsou tvořeny tak, aby byly snadno pochopitelné i pro malé děti, upozorňuje tabule návštěvníky na zajímavosti a přírodní zákoutí, které určitě stojí za povšimnutí. Stezku jsme slavnostně otevřeli 25.4. i s doprovodným programem dětí z MŠ. Pásku slavnostně přestříhli p. L. Kryzan starosta města a p. RNDr. J. Pokorný CSc. Ředitel ENKI, o.p.s. a Vědeckotechnického parku v Třeboni. Poté se zájemci o tuto tematiku sešli v sále městského muzea, kde ředitelka školy konferenci oficiálně zahájila. Cílem konference bylo zprostředkovat setkání pedagogů, odborníků, lektorů a dalších lidí, kteří působí v oblasti environmentální výchovy a vzdělávání nebo se o tuto problematiku zajímají.

Na konferenci prezentovalo svoje příspěvky osm hostů

- NAUČNÁ STEZKA MŠ SLAVONICE, celoroční práce, výsledky projektu, prezentace zajímavostí na stezce: žáci 9. třídy ZŠ Slavonice
- HODNOCENÍ SPOLUPRÁCE MŠ Slavonice a Environmentálního centra Florianus J. Hradec: Ing. Martin Charvát.
- POHLEDY NA DANOU LOKALITU z historického hlediska: Ing. Karel Urbánek CSc.
- VÝZNAM STEZKY pro další její využití: RNDr. Jan Pokorný, CSc.
- PŘEDSTAVENÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH LOKALIT Rakouska – přírodní park Naturpark Dobersberg, prezentace v českém jazyce: Rainer Miksche
- PREZENTACE PROJEKTU Pařížský park: Mgr. Zdena Chadimová Slavonická renesanční společnost, o.s.

- NOVÉ MOŽNOSTI ENVIRONMENTÁLNÍHO vzdělání ve Slavonicích a okolí: Mgr. Olga Žampová SRO o.p.s.
- VZTAH E.ON – příroda: Bc. Tomáš Doležal, oblastní manager E.ON.

S Jarníčkem na naučné stezce

Byl krásný slunečný den. Vzduch voněl jarem, bzučely včely a na zahradě MŠ se cosi dělo. Proto se nejmladší děti hned po příchodu do školky vydaly na průzkumnou akci. Když prohledaly spodní část zahrady, někdo z dětí si všimnul, že kvetoucí třešeň se povážlivě hýbe. Děti skoro nedýchaly, když se blížily ke stromu. Na něm seděl skřítek v zeleném kabátě a klobouku. Kdo to byl? No přece skřítek JARNÍČEK! Počítal květy třešní, aby věděl, jaká bude letošní úroda. Skřítek dětem předal pozdravy od svého bratra Zimníčka a začal si s nimi hrát. Povídali si společně o jaru, sbírali palety jarních květů a hráli různé hry. Jarníček děti moc pochválil za to, jak se staraly v zimě o ptáčky, nyní svým zpěvem všem děkují za jejich péči.

Ani další děti z MŠ nepřišly o Jarníčka. Starší děti se za ním vydaly na nově otevřenou naučnou stezku. Našli ho spícího v trávě a podařilo se jim nepozorovaně přiblížit se k němu. To bylo překvapení, najednou byl skřítek obklopen přátelským projevem dětí. Všichni si společně povídali o jaru, o přírodě, hráli zajímavé hry, pozorovali lupou i drobné živočichy, přenášeli kůru stromů na papír, vnímali přírodu všemi smysly. Odpoledne pak Jarníček – ředitel DDM z Prachatic – vyrazil na naučnou stezku ještě jednou spolu s učitelkami, rodiči a zájemci z řad veřejnosti. Besedoval s nimi o využívání tohoto rozmanitého prostoru pro hravé vzdělávání nejen dětí, žáků, ale i dospělých.

Osázení záhonů bylinkové zahrádky

V naší MŠ jsme vytvořili vlastní bylinkovou zahrádku, která je osázená 38 druhy trvalek a léčivých bylinek.

Prvním krokem bylo osázení záhonů bylinkami – sázet přišly děti se svými rodiči, babičkami a sourozenci. Děti sázely podle pokynů p. Ing. Charváta – pracovníka „trvalkové školky“ – Florianu v J.Hradci. Dozvěděli se, jak se která bylinka jmenuje, k čemu ji můžeme využívat. Ke každé bylince pak každé dítě dostalo štítek se jménem bylinky i dítěte. Děti se o bylinky starají, chodí je zalévat, pozorují, jak rostou, kvetou, voní.

Druhou akcí pro děti i rodiče bylo dne 14.5. zajímavé posezení s Ing. Charvátlem, které nás seznámil i poučil, jak o bylinky pečovat. Obohatil naše znalosti v oblasti využití bylinek v kuchyni, v kosmetice i pro zdraví. Učili jsme se poznávat některé druhy bylin podle jejich specifické vůně, ale i vzhledu. Na závěr této akce si mohli rodiče zakoupit sazenice některých bylinek. V rámci odpoledních činností děti v MŠ byl ve spolupráci s Floriánem vytvořen, BABIČČIN ZÁHON“, kde se děti přímo podílely na jeho osázení.

S maminkami o bylinkách - postřehy

„Na zahradě školky vyrostly nové zvýšené záhony, do nichž si děti s pomocí pánů ze zahradnictví Florianus zasadily nejrůznější bylinky. Teď se o ně společně starají a p. učitelky je učí jednotlivé rostlinky poznávat. Aby se

o nových bylinkách něco dozvěděli i rodiče, uspořádala pro ně školka odpoledne s p. Charvátem, který popsal jednotlivé byliny a ochotně odpovídal na nejrůznější otázky. Maminky zajímalo, jak mohou bylinky využívat v kuchyni, pan Charvát jim poradil, jak je vhodně a chutně kombinovat, ukázal jim však také, že bylinky mohou být půvabným doplňkem okrasné zahrady. Některé z bylinek bylo možné si hned na místě koupit, a tak většina maminek opouštěla to odpoledne školku s květináčem v ruce."

Za rodiče Míša Stoilová

Stanice „POMOC PŘÍRODĚ“ Týn nad Vltavou

27.5. navštívily děti z MŠ stanice „Pomoc přírodě“ v Týně nad Vltavou, kde mají vytvořené přírodovědné sbírky na podporu ekologické výchovy.

Výukový program pro děti probíhal pod širým nebem v areálu na Semenci. Skupinka dětí společně s průvodcem procházela jednotlivé přírodovědné sbírky a seznamovala se s jejich obsahem. Prohlédli jsme si domácí druhy dřevin, sbírku světových druhů borovic, expozici léčivých trvalek, Děti mohly vnímat všechny smysly, poslouchaly zvuky přírody, čichaly k bylinkám a také ochutnávaly. Pozorovali jsme rozdíly mezi dřevinami, pojmenovávali jsme je, znalosti jsme si upevňovali hrou „Na brhlíka“. Poté jsme z říše rostlinné plynule přešly do říše živočišné. Zde děti pozorovaly americká plemena koní, holandské zakrslé kozy, ke kterým se mohly přiblížit, pohladit je a krmit. V areálu je také záchytná stanice pro handicapované živočichy, zaměřená především na dravce. Děti si mohly prohlédnout ptáky, kteří utrpěli různá zranění, byli vyléčeni, ale pro svůj handicap by ve volné přírodě nepřežili.

Indiánský týden

V souladu s přírodou určitě žily a dodnes žijí různé indiánské kmeny. Dvě maminky p. Dvořákovou a p. Strynkovou napadlo uspořádat pro děti „den v indiánské vesnici“. V tu se proměnila naše školní zahrada. Děti si vyzkoušely „lov“ lukostřelbou, sestavit hranici dřeva k rozdělení ohně, učily se poznávat rostliny, zvířata, stromy, zahrály si několik indiánských her. Následující dny děti ve svých třídách poslouchaly hudbu různých indiánských kmenů, které obsahují spoustu přír. zvuků, vyráběli jsme čelenky, totemy, prohlíželi jsme knihy a encyklopedie o indiánech.

Ve spolupráci s „Centrem pro budoucnost Slavonice“, kterou zastupovala p. Romana Lalíková, jsme dětem zprostředkovali setkání s umělcem a učitelem indiánského kmene „NAVAHO“ z rezervace v Novém Mexiku.

Blackhorse Mitchell dětem přinesl fotografie krajiny, která je charakteristická pro oblast, odkud pochází. Děti si také mohly na fotografiích prohlédnout typické příbytky z navažské vesnice a porovnat rozdíly mezi jejich způsobem bydlení a naším. B. Mitchell vyprávěl o vzniku týpí, o tom jak je u nich vzácná voda, jak u nich umí naslouchat přírodě, jak si děti hrají. Zazpíval i několik písní v navažském jazyce, který doprovázel hrou na ručně vyrobený buben. Společně jsme si zatancovali. Takové setkání s jinou kulturou rozšiřuje dětské poznání světa, učí děti dovednostem potřebným k soužití s jinými národy.

ZOO Jihlava

11.6. jsme se vydali poznávat cizokrajná zvířata do ZOO v Jihlavě. Je označována jako „ZOO bez mříží“ a je domovem pro více než 100 druhů exotických zvířat, včetně druhů exotických zvířat, včetně druhů ohrožených vyhoubením.

ZOO se specializuje na chov kočkovitých šelem opic a plazů. Leží v malebném údolí řeky Jihlávky, v areálu jsou vodní plochy, zalesněné svahy, louky, skály. Děti nejvíce zaujali tygři, klokani, hroši, expozice dravců, pobavily je hravé vydry a opice. Navštívili jsme Amazonský pavilon – pestře zbarvené malé žáby, v Africké vesnici Matongo byli největším lákadlem kaloni.

Zvláštní pozornost jsme při prohlídce ZOO věnovali expozici dravců, zaujal nás – orel skalní a stepní, jejich vzhled, způsob života, výskyt. Povíдали jsme si o možnostech pomoci člověka volně žijícím ptákům a zvířátkům, co dělat v přírodě, že bychom objevili zraněného ptáka nebo živočicha. Děti si vyzkoušely, jaké rozpětí křídel může mít dospělý orel – zjistili jsme, že naše ruce na jeho křídla nestačí.

Seznamování se životem obojživelníků

V současné době jsou obojživelníci, a zvláště žáby a ropuchy se svými více než třemi tisíci druhy ještě pořád úctyhodnou a poutavou třídou živočichů. Přesto se mluví o „krizi obojživelníků“. Více než 120 druhů vyhynulo poměrně nedávno a další polovina může zmizet z planety Země v průběhu dalších 10 let. V tomto případě nikdo nepochybuje, že příčinou blížící se katastrofy jsou zásahy lidí do přírody.

Na průzkumnou výpravu za obojživelníky se vydaly dvě třídy nejmladších dětí dne 11.6. do blízkého okolí hájovny u Cizkrajova. Cestou k malému příp. rybníčku, který leží uprostřed lesy, jsme pozorovali obrovská mraveniště.

Šlo o mravence lesní, kteří staví známá mravenčí hnízda – kupy. Děti s nadšením sledovaly hemžení v mraveništi, a tak se dozvěděly pár informací o obyvatelích a jejich způsobu života. Nedaleko rybníčku jsme se všichni zastavili a zaposlouchali se do zvuků okolní přírody. Pak jsme se vydali k zarostlým břehům rybníku, kde jsme si prohlédli vodní a vlhkomilné rostliny a stromy. Překvapil nás však prudký déšť a pozorování jsme odložili. Na žabky jsme se zašli podívat o týden později na naši naučnou stezku ke Slavonickému potoku. Tiše jsme sledovali pohyb žab, jak dokážou zůstat v naprostém klidu a bez pohybu ve vodě, jak se dokážou ukrývat, pozorovali jsme stavbu jejich těla, zbarvení atd. Podle obrázku v publikaci J. Dvořákové a kol. „Žabí svět aneb obojživelníci Jindřichohradecka a význam vody v krajině“ jsme zjistili, že šlo o skokana zeleného.

Environmentální výchova v pohádce

23.6. děti shlédly a zároveň se v rolích zvířátek zapojily do dramatizace pohádky „Smutná zvířátka v začarovaném lese“. Tento les byl plný odpadků, a tak mezi zvířátka nebyla nouze o nejrůznější zranění. Zvířátka společně s moudrou sovou vymyslela, jak pomoci poraněné lišce a současně

i všem ostatním obyvatelům lesa. Zvířátka postupně uklidila celý les, potom pozvala do lesa děti a společně si v tom hezkém prostředí povídaly o nebezpečích, která můžou odpadky způsobit. Prostřednictvím tohoto příběhu si děti mohly uvědomit, jak napravit dříve způsobené chyby a tím prospět přírodě.

Zvuky přírody

Svět kolem nás vnímáme hlavně zrakem, také sluchem a čichem, hmatem a někdy i chutí. Zvuky v přírodě rozvíjejí dětskou představivost a fantazii. Posloucháme často zvuky ve skutečném prostředí, ale taky jsme si vyzkoušeli poznávat hlasy různých zvířat – těch, které dobře známe, ale i takových, se kterými se děti ještě neseťkaly nebo neměly možnost slyšet jejich hlasy. K tomu jsme využili CD nahrávky „Hlasy našich zvířat“ (nakl. Dr. J. Raabe, s.r.o.) doplněné texty a obrázkovým materiálem.

Využití odpadového materiálu

V měsíci lednu děti se svými rodiči přinášeli do MŠ tříděný papír, který jsme pak společně odnesli na sběrný dvůr. Cílem bylo vést děti k odpovědnějšímu chování v rámci třídění odpadu a uvědomění si, kam odpad skutečně patří. Druhou fází této sběrné akce jsme plánovali na měsíce květen – červen. Na podnět rodičů jsme se však namísto toho zapojili do soutěže ve sběru „víček z PET lahví“. Tato víčka budou odeslána k dalšímu zpracování na adresu J. Vrkoč, Pacovská 961/7 – Praha „JV NAKLÁDÁNÍ S ODPADY“. Soutěž je určena pro všechna školská zařízení.

Louky

Jednou z tematických částí našeho výchovně vzdělávacího programu je téma „Co se děje v trávě“. Naše „zkoumání“ je zaměřeno na luční porosty v našem okolí, na pochopení podstatných vzájemných vztahů mezi organismy v této lokalitě, na poznávání živočichů, běžně se vyskytujících rostlin atd. V měsíci červnu jsme se také pustili do výroby školního „putovního herbáře“, do kterého budou postupně přidávat rostliny a informace o nich všechny třídy.

Herbář

Podnikáme s dětmi časté vycházky do přírody, které se učíme vnímat a poznávat všemi smysly. Rozhodli jsme se přenést kousek přírody i do školky. Vzniká postupně „putovní herbář“ – své objevy sem přidávají děti z celé MŠ. Rostliny poznáváme v atlasech, potom je vylisujeme, nalepíme, popíšeme (název, datum...) a vložíme do herbáře.

Bolševníky na naučné stezce

V jedné části naučné stezky jsme objevili bolševníky. Děti byly poučeny o riziku vážného zdravotního poškození při kontaktu s touto rostlinou. O likvidaci bolševníků jsme jednali s místostarostou MěÚ ve Slavonicích J. Vítů. Podnik města Slavonice zabezpečil likvidaci nebezpečné rostliny. I nadále monitorujeme stav tohoto porostu.

Bylinky v červnu

Na podzim jsme společně s bylinkovou vílou ochutnávali čaje. Bylinková víla nám slíbila, že na jaře přinese dětem malé sazeničky kytiček a bylinek. Slib dodržela, a tak jsme společně založili bylinkovou zahrádku. Každé dítě má svou bylinku označenou jménem a pečuje o ní spolu s rodiči. Zná její jméno i využití. Bylinky jsme poznávali v atlase, přivoněli se k ní a kochali se jejich krásou.

Při návratu z bylinkové zahrádky děti objevily ježčí mládě. Tak na vlastní oči viděly ježka, kterého znají z obrázků.

V Mutišově

Za bylinkami a různými okrasnými rostlinami se vydaly třídy nejstarších dětí do nedaleké vesničky – do Mutišova. Kouzelnou zahradou nás provedla její majitelka M. Zdražilová. Poté jsme s dětmi vyrazili na krátkou procházku kolem vesnice. Pozorovali jsme krajinu s rybníkem, pohladili jsme si nádherné koně, vyzkoušeli jsme si svoje znalosti a poznávali jsme stromy (lípy, duby, kaštany a javory).

Voda, rybáři

Voda – nepostradatelný zdroj života pro člověka, zvířata i rostliny. Děti se v různých činnostech seznamují s koloběhem vody v přírodě, s vodními zdroji, chováním lidí, které může ovlivňovat kvalitu vody v přírodních zdrojích, její čistotu a následně i život vodních živočichů a rostlin v jejím okolí. Na vycházkách sledujeme vodu ve Slavonickém potoku na různých místech: nad městem pod Strážným vrchem (čistá, v potoce žijí raci), ve městě (ve vodě se objevují předměty, které tam nepatří), za čističkou odpadních vod (význam čističky).

O čistotě vody a chování lidí v blízkosti vodních zdrojů si děti povídaly 20.6. v MŠ také s členem místního rybářského svazu p. M. Luksem. Donesl dětem ukázat část rybářské výbavy – např. různé druhy rybářských prutů, háčky, olůvka, policajty, návnady aj., dále rybářské trofeje – štiky, okouna. Velice pěkně dětem vysvětlil, jak se co používá, povídal si s nimi o správném chování rybáře u vody – je tiše, neodhazuje odpadky, dodržuje pravidla (ryba se správnou mírou, povolený lov). V závěru povídání o vodě a rybářích pan Luks odpovídal na otázky dětí.

Návštěva farmy v N. Bystřice

24.6. vyrazily všechny děti z MŠ na poznávací výlet do Nové Bystřice a Artolče. V Nové Bystřici se děti prohlédly chov lam manželů Hanušových. Na přivezeném tvrdém chlebu a mrkvičce si z rukou dětí lamy dobře pochutnaly. Když se lamy i děti nasvačily, přisunuli jsme se do Artolče, kde jsme pozorovali pasoucí se ovce a kozy, pohladili jsme si koně, o kterých nám jejich chovatelka řekla několik zajímavostí.

Ve stínu stromů si pak děti pod vedením p. Hanušové vyzkoušely plstění ovčí vlny mokrou metodou. Z vlastnoručně vyrobených barevných vlněných míčků se radovali malí i velcí.

Vyznačení stanovišť na stezce

V červenci jsme dodělali poslední úpravy a překlady informačních textů na sloupy, které označují obě trasy a nejzajímavější místa na naučné stezce.

Sloupy vyrobila a na stezku umístila firma MS Partners s.r.o., Ing. M. Souček. Texty jsou doplněny piktogramy, které slouží k jednoduché orientaci také na informační tabuli. Při jedné z letních vycházek do přírody jsme dětem prozradili, že na stezce máme něco nového. Děti hned na začátku červené trasy objevily první informační sloupek, p. učitelka jim vysvětlila jejich účel. Děti byly zvědavé na další obrázky a informace, a tak netrpělivě vyhlížely každý sloupek. Při hledání jsme použili také průvodce a starší děti nám už dopředu ohlašovaly, jaké stanoviště bude následovat. Tak jsme si v praxi ověřili, že i malé dítě je schopno během chvilky pochopit význam jednotlivých piktogramů, dokáže dané zajímavosti v přírodě vyhledávat a na nás dospělých pak je tyto jeho postřehy doplnit základními informacemi.

Hmyzí hotel

V podzimních měsících 2008-2009 připravíme na školní zahradě s pomocí Ing. Charváta „hmyzí hotel“. Na zimu se v něm jistě ubytuje mnoho obyvatel za světa hmyzu.

Zahradní koutek se samorosty

Pan Karel Tůma – hajný a nadšený sběratel samorostů, nám nabídl pomoc při budování zahradního koutku se samorosty, které mají zpestřit zahradní prostředí a ukázat dětem zvláštnosti, které příroda dokáže vytvořit.